

4. SKLOPKE

Sklopke služe za zatvaranje i otvaranje strujnih krugova. Pri tome jedne sklopke mogu uklapati i prekidati u naponskom stanju samo male struje npr. struje praznog hoda transformatora, druge sklopke struje normalnog pogonskog stanja, treće sklopke struje abnormalnog stanja pogona, npr. kratkog spoja. Na osnovu toga možemo izvesti sledeće grupe sklopki:

- instalacione sklopke
- rastavljači i rastavne sklopke
- teretne sklopke
- prekidači
- sklopnici (kontakteri) i sklopke zvezda-trougao
- motorsko-zaštitne sklopke
- sklopke za upravljačke i pomoćne strujne krugove.

4.1 Instalacione sklopke

Sklopke koje upotrebljavamo u instalacijama stanova, škola, poslovnih i sl. prostorija, nazivamo instalacionim sklopkama. Takve sklopke izrađuju se za maksimalne napone do 500V, a za struje 6, 10, 16 i 25A. Predviđene su za prekidanje nazivnih struja. Izrađuju se u raznim varijantama.

Prema načinu ugradnje mogu biti:

- varijanta nad malterom (n/m)
- varijanta pod malterom (p/m)
- varijanta za ugradnju u razne aparate
- varijanta za specijalne namene, npr. šinska vozila.

Prema načinu rukovanja razlikujemo sledeće tipove sklopki:

- obrtne (okretne)
- pregibne
- mikro
- potezne
- taster-sklopke
- impulsne sklopke (sklopke na strujni impuls)
- automatske instalacione sklopke (stepenišni automati).

Prema izradi s obzirom na mehaničku zaštitu:

- izrade za opštu primenu, zaštita po IEC-u IP 00 do IP 40
- vodonepropusna izrada, zaštita po IEC-u IP 55.

Prema izradi unutrašnjih spojeva (prema funkciji) razlikujemo sledeće tipove sklopki:

- jednopolne
- dvopolne
- serijske
- grupne
- naizmenične
- krstaste.

Sklopke u metalnim kućištima potrebno je spojiti na zaštitni provodnik i takve sklopke imaju predviđen vijak za "zaštitni provodnik". Instalacione sklopke postavljaju se samo u fazne provodnike i moraju istovremeno isključiti sve polove strujnog kruga koji su pod naponom prema zemlji.

Склопке

Задатак

Зашто склопке у металним кућиштима потребно спојити на заштитни проводник

Одговор слати на маил slobodan.arsenovic@yahoo.com до 21.03.2020 год.

Обавезно име и презиме.

•